

ไม้พลัดที่มองไม่เห็น

มีบางอย่างที่ส่งต่อกันโดยไม่มีพิธีการ ไม่มีเอกสาร ไม่มีการประกาศอย่างเป็นทางการ มันคือความรับผิดชอบที่ส่งผ่านจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งเหมือนไม้พลัดที่มองไม่เห็น ในครอบครัวของผม การส่งต่อนี้เกิดขึ้นเงียบ ๆ ผ่านสายตา ผ่านท่าทาง ผ่านความคาดหวังที่ไม่มีใครต้องพูดออกมาเป็นคำ

ผมจำได้ว่าตอนเด็กผมสังเกตเห็นว่าพ่อแบกภาระบางอย่างที่ผมยังไม่เข้าใจ น้าหนักที่กดทับบ่าของเขาโดยไม่มีใครมองเห็น จนกระทั่งวันหนึ่งไม้พลัดนั้นถูกส่งมาถึงมือผมเอง ไม่มีพิธีการใด ๆ เพียงแต่จู่ ๆ ผมก็รู้สึกถึงน้าหนักที่คุ้นเคยนั้นบนบ่าของตัวเอง

ความรับผิดชอบแบบนี้ไม่ได้มาพร้อมคู่มือการใช้งาน ไม่มีใครสอนวิธีแบกมันอย่างถูกต้อง เราเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ ด้วยความผิดพลาด ด้วยการสังเกตคนรุ่นก่อนอย่างละเอียด และค่อย ๆ พบว่าน้าหนักนั้นเบาลงเมื่อเราอมรับมันอย่างเต็มใจแทนที่จะต่อต้าน

ทุกวันนี้ผมมองไปรอบตัวและเห็นไม้พลัดที่มองไม่เห็นอีกหลายอันที่กำลังเปลี่ยนมือ ในทุกครอบครัว ในทุกองค์กร ในทุกชุมชน มีคนที่กำลังส่งต่อสิ่งที่สำคัญที่สุดให้แก่คนรุ่นถัดไป และหวังว่าคนรุ่นนั้นจะรู้ว่าต้องทำอะไรกับมัน